

Colecția *Pedagogia învățământului primar și preșcolar*

Gianina Prodan | Anca Bejenariu | Daniela Lungu

EDUCAȚIA EXTRAȘCOLARĂ

**Caracteristici, practici și cercetări specifice
învățământului preșcolar**

Presa Universitară Clujeană

Gianina Prodan | Anca Bejenariu | Daniela Lungu

•

EDUCAȚIA EXTRAȘCOLARĂ

Caracteristici, practici și cercetări specifice învățământului preșcolar

Lucrarea se adresează cadrelor didactice care profesază în educația timpurie, fiind relevantă atât pentru educatoarele debutante, cât și pentru cele cu expertiză în învățământul preșcolar – mentori și metodiste. Totodată, lucrarea reprezintă un instrument util managementului școlar – de proiectare, realizare, evaluare și diseminare a activităților extrașcolare la nivelul unității școlare.

*Publicarea acestei cărți a fost finanțată
prin Fondul de Dezvoltare al Universității Babeș-Bolyai 2025.
The publication of this book was supported
by the 2025 Development Fund of the Babeș-Bolyai University.*

Gianina Prodan | Anca Bejenariu | Daniela Lungu

EDUCAȚIA EXTRAȘCOLARĂ

*Caracteristici, practici și cercetări
specifice învățământului preșcolar*

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2025

Colecția *Pedagogia învățământului primar și preșcolar* este coordonată de Conf. univ. dr. Dana Amalia JUCAN și Conf. univ. dr. Delia MUSTE.

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. Dana Jucan

Conf. univ. dr. Dorina Chiș-Toia

ISBN 978-606-37-2532-6

© 2025 Autoarele volumului. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarelor, este interzisă și se pedepsește conform legii.

**Universitatea Babeș-Bolyai
Presă Universitară Clujeană**

Director: Codruța Săcelean

Str. B.P. Hasdeu nr. 51

400371 Cluj-Napoca, România

Tel.: (+40)-744.687.884

E-mail: editura@ubbcluj.ro

<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

<https://biblioteca.ubbcluj.ro/>

Gianina PRODAN

Este conferențiar doctor la Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, în cadrul Departamentului de Științe ale Educației, având o experiență didactică de 26 de ani.

Anca BEJENARIU

Este profesor pentru educație timpurie la Grădinița cu Program Prelungit „Riki-Priki” din Reșița, județul Caraș-Severin, cu o experiență didactică de 28 de ani.

Daniela LUNGU

Este profesor pentru educație timpurie la Grădinița cu Program Prelungit „Riki-Priki” din Reșița, județul Caraș-Severin, cu o experiență didactică de 30 de ani.

Cuprins

Cuvânt-înainte	9
Capitolul 1. Educația extrașcolară	11
1.1. Unitățile de educație extrașcolară	13
1.2. Parteneriatul dintre grădiniță și unitățile de educație extrașcolară	15
1.3. Activitățile educaționale extrașcolare organizate de unitățile de învățământ	21
Capitolul 2. Atribuțiile profesionale privind activitatea extrașcolară	25
2.1 Atribuțiile profesionale privind activitatea extrașcolară organizată la nivelul școlii	25
2.2. Obligativitatea desfășurării activităților extrașcolare. Percepții ale educatoarelor	29
Capitolul 3. Practicile de educație extrașcolară specifice învățământului preșcolar	31
Capitolul 4. Proiectarea activității educaționale extrașcolare	43
4.1. Criteriile fundamentale în proiectarea activităților extrașcolare	46
4.2. Activitățile extrașcolare desfășurate la nivelul grădiniței/unității de învățământ	51
4.3. Activitățile extrașcolare desfășurate la nivelul fiecărei grupe de preșcolari	53
Capitolul 5. Desfășurarea activităților educaționale extrașcolare	57
Capitolul 6. Proiectele de educație extrașcolară	77
6.1. Categoriile de proiecte extrașcolare	77
6.2. Aplicații	80

Capitolul 7. Parteneriatul educațional cu părinții	85
7.1. Dimensiunile parteneriatului cu părinții în educația timpurie	85
7.2. Parteneriatul din cadrul activităților extrașcolare	87
Capitolul 8. Parteneriatul educațional cu societatea civilă și instituțiile cu caracter educativ	93
8.1. Educația pentru societate	93
8.2. Parteneriatele pentru valori	95
Capitolul 9. Impactul activităților extrașcolare	101
Bibliografie	109
Anexe	
Anexa 1. Serbarea de Crăciun (grupa mică)	113
Anexa 2. Serbare interactivă: În așteptarea lui Moș Crăciun (grupa mijlocie)	115
Anexa 3. Serbarea: Îl invităm pe Moș Crăciun la petrecerea în pijamale (grupa mare)	120
Anexa 4. Serbarea de 8 martie (grupa mijlocie)	124
Anexa 5. Serbarea: Viitorii școlari (grupa mare)	125

Cuvânt-înainte

Prezenta lucrare constituie sinteza unei bogate experiențe profesionale, acumulată de-a lungul a peste 25 de ani, de către trei cadre didactice dedicate educației timpurii, unite prin vocația lor autentică pentru învățământ și dragostea față de copii.

Cartea explorează, dintr-o perspectivă științifică, caracteristicile și practicile educației extrașcolare în învățământul preșcolar, oferind o analiză riguroasă, exemplificări concrete și modele validate de bune practici.

Contextul legislativ din România recunoaște și reglementează dreptul preșcolarilor și al elevilor de a participa la activități educaționale extrașcolare, aceste activități fiind prevăzute ca responsabilități specifice în fișa postului didactic și incluse în criteriile de evaluare a performanței profesionale a personalului didactic.

Vârsta preșcolară este considerată punctul de început al implicării în activități educaționale extrașcolare; participarea timpurie contribuind semnificativ la dezvoltarea integrală a copilului. În acest sens, se impune necesitatea elaborării și aplicării unor modele coerente și eficiente de activități extrașcolare încă de la nivelul învățământului preșcolar.

Printre obiectivele principale ale activităților extrașcolare se numără: sprijinirea dezvoltării cognitive și socio-emoționale a copiilor, consolidarea culturii organizaționale a unităților de învățământ, promovarea imaginii instituției educaționale, precum și stimularea parteneriatelor educaționale cu părinții și comunitatea locală.

Din perspectiva beneficiarilor direcți - copiii - activitățile extrașcolare sunt adesea percepute ca experiențe memorabile, asociate bucuriei și curiozității specifice vârstei. Serbările, excursiile și vizitele tematice sunt rememorate ca momente formative, cu impact asupra socializării, colaborării cu cadrele didactice și implicării părinților în viața comunității educaționale.

Pentru educatoare, implicarea în activități extrașcolare reprezintă nu doar o obligație profesională, ci mai ales o formă de împlinire personală și profesională, izvorâtă din motivație intrinsecă, din dorința de a oferi copiilor experiențe educative autentice și valoroase.

Activitățile extrașcolare contribuie esențial la dezvoltarea unei culturi organizaționale solide și la promovarea imaginii instituției de învățământ

preșcolar în comunitate, reflectând valorile, viziunea și angajamentul acesteia față de educația timpurie de calitate.

Lucrarea *Educația extrașcolară. Caracteristici, practici și cercetări specifice învățământului preșcolar* își propune următoarele obiective:

- prezentarea cadrului legislativ și a procedurilor operaționale aplicabile în organizarea activităților extrașcolare la nivelul educației timpurii;
- analiza critică a practicilor curente în rândul educatoarelor din România, însoțită de propuneri de optimizare a acestora;
- evidențierea impactului educației extrașcolare asupra copiilor, instituției educaționale și părinților;
- exemplificarea unor activități validate ca modele de bună practică în învățământul preșcolar;
- oferirea de motivație și inspirație cadrelor didactice pentru a crea activități extrașcolare relevante, atractive și memorabile.

În semn de prețuire pentru contribuția adusă educației timpurii și ca o expresie a recunoștinței pentru generațiile de preșcolari îngrijite și educate cu devotament, dedicăm această lucrare Grădiniței „Riki-Priki” din Reșița, instituție pe care o considerăm un reper de bune practici în domeniul educației extrașcolare din județul Caraș-Severin.

Autoarele,

Gianina Prodan

Conferențiar universitar
doctor,
Universitatea Babeș-Bolyai
din Cluj-Napoca,
Facultatea de Psihologie
și Științe ale Educației,
Departamentul de Științe ale
Educației

Anca Bejenariu

Profesor pentru
educație timpurie,
Grădinița Riki-Priki
din Reșița,
județul Caraș-Severin

Daniela Lungu

Profesor pentru
educație timpurie,
Grădinița Riki-Priki
din Reșița,
județul Caraș-Severin

Educația extrașcolară. Caracteristici, practici și cercetări specifice învățământului preșcolar este o lucrare dedicată cadrelor didactice din domeniul educației timpurii, oferind o perspectivă amplă și actuală asupra rolului și impactului activităților extrașcolare în formarea copiilor de vârstă preșcolară.

Cartea se adresează atât educatoarelor debutante, cât și celor cu experiență – mentori și metodiste –, constituind un ghid valoros pentru planificarea și implementarea activităților extrașcolare. În același timp, volumul reprezintă un instrument util pentru managementul școlar, prin abordările sale practice privind proiectarea, realizarea, evaluarea și diseminarea activităților extrașcolare la nivelul unității de învățământ.

Din cuprins:

- *Atribuțiile profesionale privind activitatea extrașcolară*
- *Practicile de educație extrașcolară specifice învățământului preșcolar*
- *Proiectarea activității educaționale extrașcolare*
- *Proiectele de educație extrașcolară*
- *Parteneriatul educațional cu părinții*
- *Impactul activităților extrașcolare*

